

Anmälade företag

S:t Eriks AB, 556203-4750, Industrivägen 4, 245 34 Staffanstorp

Ombud: advokaterna AA och BB samt juristen CC

Förvävsobjekt

Meag VA-System AB, 556166-1454, Tallmätargatan 2, 721 Västerås

Saken

Anmälan enligt 4 kap. 7 § 1 konkurrenslagen (2008:579) om företagskoncentration;
betongprodukter inom VA

Beslut

Konkurrensverket lämnar S:t Eriks AB:s förvärv av ensam kontroll över Meag VA-System AB utan åtgärd.

Företagskoncentrationen och berörda företag

Den anmälda företagskoncentrationen

1. S:t Eriks AB ("S:t Eriks") har enligt 4 kap. 7 § konkurrenslagen (2008:579), KL, anmält förvärv av ensam kontroll över Meag VA-System AB ("Meag"). S:t Eriks och Meag benämns i det följande gemensamt som "Parterna".

S:t Eriks

2. S:t Eriks kontrolleras av Volati AB ("Volati"). Volati är en svensk industrigrupp vars aktier är noterade på Nasdaq OMX Stockholm. Ingen aktieägare utövar ensam kontroll över Volati. Volatis omsättning uppgick föregående räkenskapsår till ca [REDACTED] kronor, varav ca [REDACTED] kronor i Sverige.
3. S:t Eriks är verksam som leverantör av plattor, marksten, takplattor, murar och block tillverkade i betong och natursten samt av VA-systemprodukter tillverkade av betong. S:t Eriks har produktionsanläggningar i Hjällbo, Karlstad, Kil, Mjölby, Ockelbo, Staffanstorps, Uppsala och Vara. S:t Eriks levererar produkter till hela Sverige. Under 2021 omsatte S:t Eriks ca [REDACTED] kronor.

Meag

4. Meag är verksam inom konstruktion, tillverkning och försäljning av betongprodukter för ledningssystem inom VA-sektorn. Meag är även verksam som grossist för kompletterande material och produkter, till exempel verktyg för montering av rör och stödmurar. Meag har fabriker i Hallsberg, Stora Skedvi, Vänersborg och Västerås och är framförallt aktivt i Syd- och Mellansverige.
5. Meags omsättning uppgick under det senaste räkenskapsåret (2020–2021, brutet räkenskapsår) till [REDACTED] kronor. Hela omsättningen är hänförlig till Sverige.

Konkurrensverkets behörighet

6. S:t Eriks har enligt aktieöverlåtelseavtalet förvärvat samtliga aktier i Meag, med tillträde den 21 oktober 2021. Förvärvet kommunicerades till marknaden genom ett pressmeddelande den 21 oktober 2021.
7. Efter offentliggörandet uppmärksammades Konkurrensverket på transaktionen av köpare av betongprodukter för VA-infrastruktur, vilket inkluderar rör, brunnar och avskiljare. Verket tog i samband med detta

kontakt med ytterligare köpare av dessa produkter. Konkurrensverket beslutade den 6 december 2021 att ålägga Volati att tillhandahålla uppgifter och handlingar avseende S:t Eriks förvärv av Meag. De begärda uppgifterna och handlingarna gavs in till verket den 10 januari 2022. Volati gav in ytterligare information den 2 februari och den 8 februari 2022.

8. Enligt 4 kap. 6 § KL ska en företagskoncentration anmälas till Konkurrensverket om de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor (4 kap. 6 § 1 KL) och minst två av de berörda företagen har haft en omsättning i Sverige föregående räkenskapsår som överstiger 200 miljoner kronor för vart och ett av företagen (4 kap. 6 § 2 KL).
9. Konkurrensverket får enligt 4 kap. 7 § 1 KL ålägga en part i en företagskoncentration att anmäla koncentrationen när det är påkallat av särskilda skäl, förutsatt att omsättningskravet enligt 4 kap. 6 § 1 KL är uppfyllt. Eftersom Parternas omsättning föregående räkenskapsår i Sverige överstiger en miljard kronor är omsättningskravet uppfyllt.
10. Konkurrensverkets marknadskontakter under den inledande utredningen indikerade att S:t Eriks och Meag var de två största av totalt fyra mer betydande svenska tillverkare av betongprodukter för VA-infrastruktur. Det fanns även indikationer på att S:t Eriks och Meag var de enda tillverkarna som kunde leverera betongprodukter för VA-infrastruktur till ett konkurrenskraftigt pris i vissa delar av landet, till följd av höga transportkostnader och begränsad import. Vidare uppgavs det att transportkostnaderna för den här typen av produkter generellt sett är höga och att möjligheten till import är begränsad.¹
11. Marknadskontakterna indikerade att betong i vissa fall är det föreskrivna materialet vid nyanläggning av VA-system, och att det därför i sådana fall saknades konkurrenstryck från produkter i andra material, främst plast. Således fanns det tydliga indikationer på att den relevanta produktmarknaden kunde vara begränsad till olika typer av betongprodukter för VA-infrastruktur i form av spill- eller dagvattensystem. Konkurrensverket kunde inte heller utesluta att den geografiska marknaden var regional.²
12. Konkurrensverket ansåg därför att det fanns särskilda skäl att utreda om S:t Eriks förvärv av Meag var ägnat att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en

---

¹ Dnr 736/2021, Bilaga 39, Beslut om åläggande att anmäla företagskoncentration.

² Dnr 736/2021, Bilaga 39, Beslut om åläggande att anmäla företagskoncentration.

avsevärd del av det. Den 10 februari 2022 fattade Konkurrensverket således beslut om att ålägga S:t Eriks att anmäla sitt förvärv av Meag.³

Förutsättningar för ingripande

13. En företagskoncentration som prövas enligt 4 kap. 1 § KL ska förbjudas om den är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det. Vid prövningen av om en företagskoncentration ska förbjudas ska särskilt beaktas om den medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.
14. Vid bedömningen av en koncentrations inverkan på konkurrensen jämförs de villkor som skulle bli följderna av den anmälda koncentrationen med de villkor som skulle ha rått om koncentrationen inte hade genomförts.⁴ I det aktuella fallet, då det är fråga om en koncentration som har genomförts utan föregående anmälan, har Konkurrensverket att bedöma koncentrationen mot bakgrund av de konkurrensförhållanden som skulle ha varit rådande om koncentrationen inte hade genomförts.⁵

Konkurrensverkets utredning

15. Konkurrensverket har inom ramen för utredningen varit i kontakt med kunder, faktiska och potentiella konkurrenter (det vill säga tillverkare av VA-produkter i plast och betong), kommuner, experter samt konsulter i föreskrivande led. Den ekonomiska analysen har bestått i en upphandlingsanalys i två delar samt framtagande och bedömning av horisontella och vertikala skadeteorier i enlighet med vedertagen praxis. Upphandlingsanalysen har i delar grundats på uppgifter som inkommit från Parterna, dels i själva anmälan, dels i ett kompletterande åläggande. Samtliga möten med Parterna, konkurrenter, föreskrivande led, kunder och experter har också legat till grund för den ekonomiska bedömningen av relevanta marknader samt rimligheten i framtagna horisontella och vertikala skadeteorier.

---

³ Dnr 736/2021, Bilaga 39, Beslut om åläggande att anmäla företagskoncentration.

⁴ Kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, EUT C 31, 5.2.2004, s. 5, p. 9.

⁵ Kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, fotnot 8.

Bedömning

Relevant marknad

Inledning

16. Den relevanta produktmarknaden omfattar i första hand de produkter eller tjänster som köparna anser vara utbytbara, det vill säga sådana produkter eller tjänster som på grund av pris, funktion och egenskaper i övrigt kan tillfredsställa samma behov hos köparen. Den relevanta geografiska marknaden omfattar det område inom vilket de berörda företagen tillhandahåller de relevanta produkterna eller tjänsterna, inom vilket konkurrensvillkoren är tillräckligt likartade och som kan skiljas från angränsande geografiska områden på grund av väsentliga skillnader i konkurrensvillkoren.

Produktmarknad

Praxis

17. Kommissionen har i tidigare beslut funnit att det finns skillnader mellan olika typer av rör beroende på det tilltänkta användningsområdet, med avseende på exempelvis storlek, tryckmotstånd och rostegenskaper. Kommissionen fann därför att det var nödvändigt att segmentera marknaden utifrån användningsområde, med en uppdelning mellan rör som används för vatten, gas, avlopp, dränering, kabeldragning och konstbevattning.⁶
18. När det gäller specifikt avloppsrör har kommissionen även funnit att marknaden inte ska avgränsas utifrån material. Enligt kommissionen konkurrerade rör av glasfiberförstärkt material (GRP) på samma marknad som plast och andra material på relevanta marknader för rör av en given funktion och storlek. Med avseende på stora avloppsrör fann kommissionen därför att produktmarknaden utgjordes av åtminstone GRP-, plast- och betongrör.⁷

Parternas bedömning

19. Med utgångspunkt i sina överlappande verksamheter har Parterna identifierat tre relevanta produktmarknader: (i) marknaden för rör och rörsystem för avloppsledningar; (ii) marknaden för brunnar; och (iii) marknaden för avskiljare.

---

⁶ M.6563 – Mexichem SIH/Wavin, p. 27–30; M.8356 – Wietersdorfer/Amiantit/Hobas JV, p. 36; och M.8356 – Wietersdorfer/Amiantit/Hobas JV, p. 40.

⁷ M.8356 – Wietersdorfer/Amiantit/Hobas JV, p. 83.

20. Rör och rörsystem används för att bygga ledningar. Enligt Parterna kan det vara rimligt att segmentera rör och rörsystem för VA-bruk efter användningsområde (vatten, gas, avlopp, dränering, kabeltrumma och bevattning). Det vore däremot felaktigt att ytterligare segmentera den relevanta marknaden efter material. Reglerna för rör som används för avloppsledningar föreskriver inte något om vilket material som ska användas, varken generellt eller i särskilda situationer. Det innebär att plast- och betongrör är alternativa och substituerbara vid det materialval som görs i ett tidigt skede i inköpsprocessen, ofta redan på projekteringsstadiet. Plaströrens stora och växande betydelse visar att så är fallet.
21. Parterna anser därför att den relevanta marknaden utgörs av marknaden för rör och rörsystem för avloppsledningar. Brunnar inom VA omfattar nedstignings-, tillsyns- och dagvattenbrunnar. Dessa säkerställer spill- och dagvattenledningens goda funktion. Parternas uppfattning är att brunnar för VA-bruk ingår på en relevant produktmarknad för brunnar. Det kan vara rimligt att segmentera denna relevanta produktmarknad efter användningsområde (vatten, gas, avlopp, dränering, kabeltrumma och bevattning). Det vore däremot felaktigt att ytterligare segmentera den relevanta marknaden efter material.
22. Industriella avskiljare kan ingå i VA-system för rening av förorenat spill- och dagvatten från fett, slam, oljeföroreningar och/eller tungmetaller innan anslutning till det kommunala avlopps nätet. Parternas uppfattning är att avskiljare för VA-bruk utgör en separat relevant produktmarknad. Det kan vara rimligt att segmentera denna relevanta produktmarknad utifrån användningsområde, det vill säga typ av material som avskiljaren ska samla upp. Det vore däremot felaktigt att ytterligare segmentera den relevanta produktmarknaden efter material. Det finns inga regler som föreskriver huruvida plast eller betong ska användas för avskiljare. Parternas uppfattning är att materialen är utbytbara med varandra varför det inte är lämpligt att ytterligare segmentera marknaden efter material.

Konkurrensverkets bedömning

23. Inom ramen för Konkurrensverkets utredning har den främsta frågan varit om plast och betong är utbytbara, och om de relevanta marknaderna för VA-produkter därför bör segmenteras efter material. Detta eftersom Parterna skulle få väldigt höga marknadsandelar på snäva relevanta marknader för VA-produkter i betong. Det har framkommit av Konkurrensverkets marknadskontakter att det finns vissa skillnader i tekniska egenskaper mellan plast och betong. Betong är ett betydligt tyngre material, men med högre hållfasthet, än plast, medan plast beskrivs som ett mer flexibelt material som till exempel medger enklare nedläggning och skarvning. Vilket material som är mest lämpligt kan

variera från fall till fall, exempelvis beroende på markförhållandena. Däremot behöver rör hanteras likadant vid läggning oavsett material, genom att rören har rätt kringfyllnad och ledningsbädd. Om packningen utförs på ett felaktigt sätt kan det orsaka skador på röret, både när det gäller plast- och betongrör.

24. Det har även framkommit att vissa kommuner föredrar betong framför plast. Detta kan ofta bero på tradition och erfarenhet av materialet, snarare än att det är ett uttryck för skillnader i materialens tekniska egenskaper. Det är emellertid tydligt att VA-produkter, vare sig det rör sig om rör, brunnar eller avskiljare, fyller samma funktion oavsett materialval. Flera marknadsaktörer har uttryckt att VA-produkter i plast och betong är utbytbara med varandra i de allra flesta fall. Den tekniska utvecklingen av VA-produkter i plast har dessutom inneburit en ökad utbytbarhet över tid. Det har även framkommit att i synnerhet plast utövar ett konkurrenstryck på betong vid valet av material. Vidare har andelen betong i det svenska avloppsledningsnätet minskat stadigt från 1980-talet och framåt, enligt en rapport från Svenskt Vatten. I dag läggs huvudsakligen plastledningar.⁸ Många kommuner som tidigare haft en preferens för betong har dessutom på senare år valt att främst välja plaströr eller att välja en blandning av betong- och plaströr.
25. När det gäller upphandling av VA-projekt har det framkommit att det kan finnas preferenser hos kommuner och andra offentliga aktörer avseende materialval, såtillvida att den upphandlande myndigheten i vissa fall föredrar antingen plast eller betong. Konkurrensverket har inom ramen för utredningen genomfört en upphandlingsanalys för att utreda (i) om det finns specifika materialkrav i upphandlingsdokumenten för ett urval av offentliga upphandlingar; och (ii) om anbudsgivare följer det material som föreskrivs i upphandlingsdokumenten eller offererar ett alternativt material.
26. Konkurrensverket har i sin upphandlingsanalys utgått från ett urval av 73 offentliga upphandlingar och analyserat vilka material som föreskrivs i upphandlingsdokumenten. Upphandlingarna har delats in i fyra kategorier baserat på de material som upphandlingsdokumenten föreskriver för avloppsrör: (i) krav på betong; (ii) krav på plast; (iii) krav på betong och plast; och (iv) krav på plast, men öppet för andra alternativ.⁹

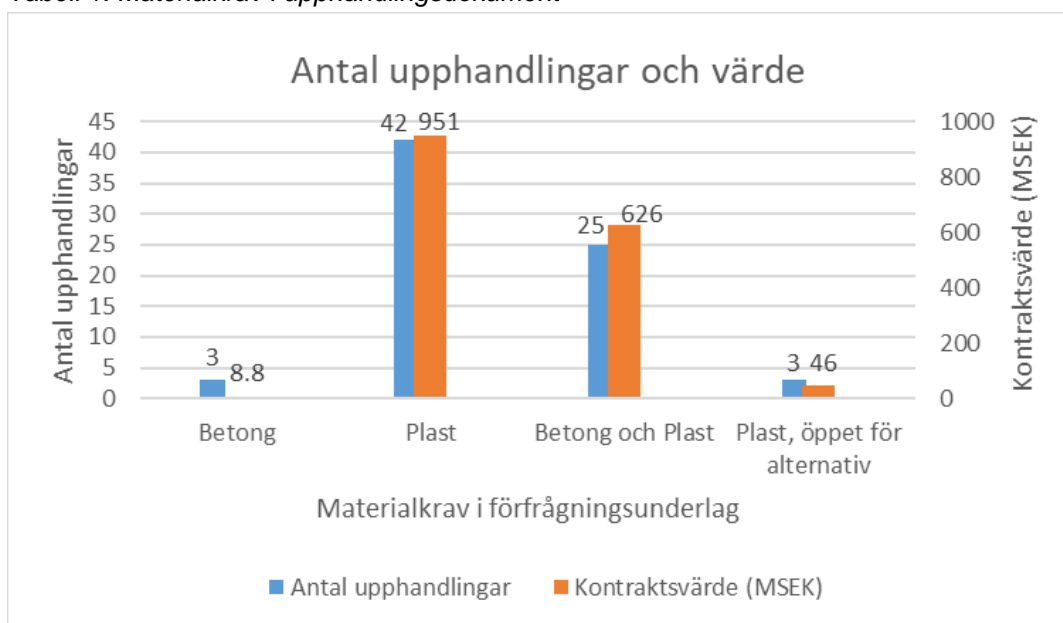
---

⁸ Svenskt Vatten, *Material och åldersfördelning för Sveriges VA-nät och framtida förnyelsebehov*, rapport nr 2011-13, s. 22.

⁹ En upphandling klassas som öppen för andra alternativ om och endast om alternativa anbud/sidoanbud uttryckligen tillåts i förfrågningsunderlaget.

27. Upphandlingsanalysen visar att upphandlingsdokumenten föreskriver ett specifikt material (antingen betong eller plast för hela eller delar av VA-systemet) i 70 av 73 granskade upphandlingar. Endast tre av de granskade upphandlingarna är därmed öppna för anbud med ett alternativt material. Det vanligast föreskrivna materialet är plast, vilket föreskrivs som material i 58 procent av upphandlingarna. I 34 procent av upphandlingarna föreskrivs såväl plast som betong för olika delar av VA-systemet i samma upphandling. Endast 4 procent av upphandlingarna föreskriver betong som enda material.

Tabell 1. Materialkrav i upphandlingsdokument

28. Det andra steget av upphandlingsanalysen, gällande frågan om anbudsgivare följer det material som föreskrivs i upphandlingsdokumenten, visar att det föreskrivna materialet offereras i samtliga anbud som kommit in i de granskade upphandlingarna, oavsett om upphandlingsdokumenten tillåter alternativa material eller inte.

29. Resultaten av upphandlingsanalysen indikerar att det i de flesta fallen inte föreligger någon utbytbarhet mellan plast och betong i själva upphandlingsfasen. Detta utesluter dock inte att materialen ändå kan vara utbytbara ur tekniskt hänseende, eller i projekteringsfasen, vilket Konkurrensverkets utredning pekar på i övrigt.

30. Med beaktande av vad som anförts ovan pekar Konkurrensverkets utredning på att VA-produkter i plast och betong är utbytbara med varandra. Konkurrensverket bedömer att en fördjupad utredning inte kommer att resultera i en tydlig slutsats om att plastprodukter inte ingår på den eller de relevanta produktmarknader som utgörs av olika typer av

betongprodukter. Konkurrensverket finner det därutöver inte nödvändigt att ta slutlig ställning till marknadens exakta avgränsning inom ramen för prövningen av förvärvet.

Geografisk marknad

Praxis

31. Kommissionen har inte tagit slutlig ställning till hur den geografiska marknaden för avloppsrör ska avgränsas.¹⁰ I två tidigare beslut fann kommissionen att den geografiska marknaden för avloppsrör var EES-området.¹¹ Kommissionen har dock även funnit skäl som talar för att marknaden för rör skulle kunna vara regional samt vissa skäl som talar för förekomsten av en snävare nationell marknad, även om kommissionen inte tog slutlig ställning i frågan.¹² Kommissionen har dessutom i ett annat beslut funnit bevis för att prissättning och affärsstrategi bestäms på nationell nivå, vilket skulle tala för att marknaden är nationell. Kommissionen tog emellertid inte slutlig ställning i fråga om marknadsavgränsningen.¹³

Parternas bedömning

32. Parternas uppfattning är att konkurrensförhållandena inom segmentet för rör och rörsystem är snarlik i alla de delar av landet där de är verksamma. Den relevanta geografiska marknaden är därför nationell, eller vidare än så. Detta är fallet även om betongrör i praktiken inte transporteras över avstånd som i sig skulle leda till en geografisk marknad som är vidare än nationell. Betongrör för VA-bruk möter konkurrens från plaströr, som ofta transporteras över längre avstånd. Plaströr transporteras även över landsgränserna, till exempel sker import från Polen. Parternas erfarenhet är också att vissa typer av betongrör (s.k. genomtryckningsrör) regelmässigt importeras från Tyskland, där de tillverkas av till exempel HABA-Beton. Basal-gruppen i Norge och IBF i Danmark har också kunskap kring svenska standarder för att kunna leverera till Sverige.
33. Parternas uppfattning är att konkurrensförhållandena inom segmentet för brunnar för VA-bruk är snarlik i alla de delar av landet där de är verksamma. Den relevanta geografiska marknaden är därför nationell eller vidare än så. Detta är fallet även om betongbrunnar i praktiken inte transporteras över avstånd som i sig skulle leda till en geografisk marknad som är vidare än nationell. Betongbrunnar för VA-bruk möter konkurrens från plastbrunnar som transporteras över längre avstånd.

¹⁰ M.8356 – Wietersdorfer/Amiantit/Hobas JV, p. 97.

¹¹ M.2294 – Etexgroup/Glynwed Pipe Systems, p. 15; och M.1644 – Wienerberger/DSCB/Steinzeug, p. 23.

¹² M.565 – Solvay/Wienerberger, p. 24–25.

¹³ M.6563 – Mexichem SIH/Wavin, p. 40–41.

34. Parternas uppfattning är att konkurrensförhållandena för avskiljare för VA-bruk är snarlika i alla delar av landet där de är verksamma. Den relevanta geografiska marknaden är därför nationell. Det finns dock flertalet aktörer som importerar avskiljare till Sverige från bland annat Tyskland.

Konkurrensverkets bedömning

35. När det gäller VA-produkter i betong framgår det av Konkurrensverkets marknadskontakter att transportkostnaderna är ett av de främsta hindren för leverantörernas möjligheter att erbjuda sina produkter till ett konkurrenskraftigt pris i hela landet. Även vid leveranser på ca 20 mil från produktionsanläggning kan transportkostnaden uppgå till 20 procent av totalpriset för VA-produkter. Flera marknadsaktörer har även uppgett att import av VA-produkter i betong i princip är obefintlig, eftersom de höga transportkostnaderna gör import olönsam. Marknadsaktörer har även framfört att VA-produkter i betong från olika länder inte är kompatibla med varandra. Följaktligen indikerar Konkurrensverkets utredning att den geografiska marknaden för VA-produkter i betong kan vara smalare än nationell och att den i vart fall inte är bredare, på grund av avsaknaden av import.
36. Eftersom Konkurrensverkets utredning pekar på att det föreligger utbytbarhet mellan VA-produkter av olika material, är det emellertid nödvändigt att även beakta den geografiska marknaden för VA-produkter i plast. Transportkostnaden för VA-produkter i plast är uppskattningsvis lägre än transportkostnaderna för VA-produkter i betong, eftersom plast är ett betydligt lättare material än betong. Det har även framkommit uppgifter om att importerade VA-produkter i plast utgör omkring 25 procent av totalmarknaden, vilket indikerar att importen utövar ett konkurrenstryck på inhemskt tillverkade VA-produkter i plast. Samtidigt säljer tillverkare av VA-produkter i plast huvudsakligen sina produkter till grossister, såsom Dahl, Ahlsell och AO, som sedan säljer vidare VA-produkterna till kunden. Dessa grossister kan leverera till kunder i hela landet.
37. Utifrån antagandet att plastprodukter kan ingå på samma relevanta produktmarknad som betongprodukter indikerar Konkurrensverkets utredning således att den geografiska marknaden åtminstone är nationell. Konkurrensverket finner det därutöver inte nödvändigt att ta slutlig ställning till den geografiska marknadens exakta avgränsning inom ramen för prövningen av förvärvet.

Inget påtagligt hämmande av en effektiv konkurrens

Horisontella effekter

38. Konkurrensverket har att bedöma huruvida företagskoncentrationen påtagligt skulle hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det. Faktorer som har betydelse för denna bedömning är Parternas marknadsandelar och andra faktorer som kan hämma eller främja konkurrensen såsom förekomsten av faktisk och potentiell konkurrens samt köparmakt.
39. Marknadsandelar och koncentrationsnivåer anger nyttiga första indikationer på marknadsstrukturen och den betydelse de samgående parterna och deras konkurrenter har i konkurrenshänseende.¹⁴ Den totala koncentrationsgraden på en marknad kan också ge nyttig information om konkurrensläget. För att mäta graden av koncentration tillämpar kommissionen ofta Herfindahl-Hirschmanns index (HHI).¹⁵
40. På en bredare marknad för VA-produkter i betong och plast kommer S:t Eriks marknadsandel uppgå till [0–10] procent efter förvärvet med ett HHI-delta uppemot 20, vilket inte skulle påverka koncentrationsgraden på marknaden märkbart. Däremot uppgår S:t Eriks marknadsandel efter förvärvet till [70–80] procent med ett HHI-delta uppemot 3 000 på en snävare marknad för VA-produkter i betong. Detta indikerar en väldigt hög ökning av koncentrationsgraden på marknaden för VA-produkter i betong.
41. Som ovan anförts, pekar Konkurrensverkets utredning emellertid på att VA-produkter i plast utövar ett konkurrenstryck på VA-produkter i betong. Vidare anser flera marknadsaktörer att materialen är utbytbara, bland annat eftersom de fyller samma funktion. Det framgår också med klarhet av upphandlingsanalysen att plast är det dominerande materialvalet i offentliga upphandlingar. Således ger Konkurrensverkets utredning tydliga indikationer på att det finns en bredare relevant produktmarknad för VA-produkter som innefattar både plast och betong.
42. Konkurrensverkets upphandlingsanalys visar att materialvalet oftast är låst i offentliga upphandlingar till följd av hur upphandlande myndigheter utformar sin kravställning. Om upphandlingar utformas på ett sådant sätt att antingen plast eller betong utesluts, riskerar konkurrensen i

---

¹⁴ Kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, EUT C 31, 5.2.2004, s. 5, p. 14.

¹⁵ Kommissionens riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, EUT C 31, 5.2.2004, s. 5, p. 16.

upphandlingen att försämrats, jämfört med en situation där båda materialen tillåts.

43. Upphandlande myndigheter har emellertid stor frihet att utforma sina upphandlingsdokument och sin kravställning efter sina behov. Det framgår av Konkurrensverkets utredning att VA-produkter i stort sett fyller samma funktion oavsett material. Konkurrensverket bedömer därför att upphandlade myndigheter i högre grad skulle kunna använda sig av en så kallad funktionsupphandling. Till skillnad från när en förutbestämd produkt eller lösning efterfrågas innebär en funktionsupphandling att upphandlingsföremålet beskrivs utifrån vilken funktion som krävs för att möta den upphandlande myndighetens behov.
44. Genom att upphandlande myndigheter inte ställer krav på att leverantörer ska offerera ett visst material eller en viss produkt främjas konkurrensen mellan leverantörer av alternativa material och produkter. Detta kan leda till fler och mer kvalitativa anbud samtidigt som leverantörerna stimuleras att utveckla sina produkter för att på så sätt bli ännu mer konkurrenskraftiga.

Vertikala effekter

45. Det har även framkommit av Konkurrensverkets utredning att förvärvet skulle kunna ge upphov till vertikala effekter. Detta eftersom Parterna bedriver viss försäljning av VA-produkter till konkurrerande tillverkare av VA-produkter i betong.
46. Enligt kommissionen är det fråga om avskärmning av insatsprodukter om den nya enheten efter koncentrationen sannolikt skulle begränsa tillgången till produkter och tjänster som skulle ha levererats om koncentrationen inte hade ägt rum. Detta leder till höjda kostnader för konkurrenterna i efterföljande led genom att de får svårare att köpa insatsprodukter till samma pris och på samma villkor som om koncentrationen inte hade ägt rum, vilket i sin tur kan vara till skada för konsumenterna. När kommissionen bedömer sannolikheten för att en koncentration ska leda till konkurrenshämmande avskärmning av insatsprodukter granskar den om det sammanslagna företaget efter koncentrationen skulle ha möjlighet och incitament att på ett påtagligt sätt avskärma insatsprodukter, för att sedan granska om en sådan avskärningsstrategi skulle ha en betydande negativ inverkan på konkurrensen i efterföljande led.¹⁶

---

¹⁶ Riktlinjer för bedömningen av icke-horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, EUT C 265, 18.10.2008, s. 7, p. 31–32.

47. Det framgår av svar på åläggande från S:t Eriks att Parternas försäljning till sina konkurrenter är relativt blygsam sett till försäljningsvärdet. Vidare utgörs majoriteten av de sålda produkterna av standardprodukter som konkurrenterna har möjlighet att tillverka själva. Även när det gäller vissa lågvolymprodukter, som konkurrenterna inte tillverkar i nuläget, bedömer Konkurrensverket att konkurrenterna kommer ha möjlighet att börja tillverka dessa produkter själva som svar på en eventuell prisökning. Konkurrensverket bedömer således att S:t Eriks saknar möjlighet att genomföra en konkurrensbegränsande avskärmning av insatsprodukter gentemot sina konkurrenter efter förvärvet.

Sammanfattande bedömning

48. Under Konkurrensverkets inledande utredning fanns indikationer på att förvärvet skulle kunna begränsa konkurrensen på en hypotetisk marknad för VA-produkter i betong. Konkurrensverket ansåg därför att det fanns särskilda skäl att utreda om S:t Eriks förvärv av Meag var ägnat att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det.

49. Efter att Konkurrensverket genomfört ytterligare utredningsåtgärder har verket dock funnit att VA-produkter i plast utövar ett konkurrenstryck på VA-produkter i betong. Således pekar Konkurrensverkets utredning på att VA-produkter i betong och plast är utbytbara och tillhör samma relevanta marknad. Konkurrensverket bedömer därför att det inte är sannolikt att S:t Eriks förvärv av Meag var ägnat att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det.

Slutsats

50. Koncentrationen ska, med beaktande av vad som anförts ovan, lämnas utan åtgärd.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit David Kristing.

Beslutet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Rikard Jermsten

David Kristing

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.